Yak?n ?li?kilerde Deneyimler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Deneyimler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32754

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n ?li?kilerde Deneyimler Ölçe?i (Y?DÖ), yeti?kin Ba?lanma stillerinin temel boyutlar? olan kaç?nma ve kayg?y? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikolojik arac?n Türkçe uyarlamas?d?r. Ölçek, özellikle ergen popülasyonunda yak?n ili?kilerdeki bireysel farkl?l?klar?, ebeveyn alg?lar? (ebeveyn s?cakl??? ve psikolojik kontrol) ba?lam?nda incelemek için kullan?lm??t?r. Bu uyarlama, Türk ve Belçikal? ergenler aras?nda kültürel farkl?l?klar? ve benzerlikleri ara?t?rmay? amaçlayan kapsaml? bir çal??man?n parças? olarak gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, bireyin yak?nl?k kurmaktan kaç?nma e?ilimini ve terk edilme veya reddedilme konusundaki endi?e düzeyini de?erlendiren iki ana alt boyuttan olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ba?lanma, **Yak?n ?li?kiler**, **Kaç?nma**, **Kayg?**, **Ergenlik**, **Ölçek Uyarlamas?**, **Psikolojik Kontrol**, **Duygusal Ba?lanma**.

Yazarlar

Derya Güngör, Marc H. Bornstein

Amaç

Yak?n ?li?kilerde Deneyimler Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin yak?n ili?kilerde sergiledikleri ba?lanma örüntülerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik uygunlu?unu test etmek ve ba?lanma kaç?nmas? ile kayg?s? aras?ndaki ili?kileri kültürel ba?lamda incelemek hedeflenmi?tir. Ölçek, özellikle ergenlerin alg?lad?klar? ebeveyn s?cakl??? ve kontrolü ile kendi ba?lanma stilleri aras?ndaki ili?kileri belirlemek için kritik bir araç görevi görmü?tür.

Yap?

Ölçek, yeti?kin Ba?lanma Kuram?'n?n iki temel boyutunu ölçmektedir: **Kaç?nma** ve **Kayg?**.

Kaç?nma (Avoidance): Yak?nl?k ve duygusal ba??ml?l?ktan rahats?zl?k duyma, yak?n ili?kilerde özerkli?i a??r? vurgulama ve duygusal mesafeyi koruma e?ilimini ifade eder. Ölçekte 17 madde ile temsil edilmektedir.

Kayg? (Anxiety): Yak?n ili?kilerde reddedilme veya terk edilme konusunda a??r? endi?e duyma, partnerin ula??labilirli?i hakk?nda ?üphe duyma ve a??r? onay arama e?ilimini ifade eder. Ölçekte bu boyut da 17 madde ile temsil edilmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla gerçekle?tirilen analizler, iki faktörlü yap?n?n psikometrik olarak uygun oldu?unu göstermi?tir. **Kaç?nma** ve **Kayg?** alt boyutlar?n?n, ölçekteki toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik olarak öngörülen ba?lanma yap?lar?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için her bir alt boyut için ayr? ayr? Cronbach Alfa güvenirlik katsay?lar? hesaplanm??t?r. Elde edilen katsay?lar, alt boyutlar?n yüksek derecede güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Kaç?nma Alt Boyutu: Cronbach Alfa katsay?s? .76 olarak bulunmu?tur.

Kayg? Alt Boyutu: Cronbach Alfa katsay?s? .85 olarak bulunmu?tur.

Bu de?erler, ölçek maddelerinin ilgili olduklar? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve psikometrik standartlar? kar??lad???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek için yap?lan Faktör Analizi sonucunda, ölçe?in iki temel faktörden (Kaç?nma ve Kayg?) olu?tu?u do?rulanm??t?r. Bu iki alt boyut, ölçek maddeleri taraf?ndan aç?klanan toplam varyans?n **%30.53**'ünü aç?klamaktad?r. Bu oran, ba?lanma teorisinin temel boyutlar?n?n Türk örnekleminde de ba??ms?z ve anlaml? yap?lar olarak ortaya ç?kt???n? göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Questionnaire)

Dil Mevcut: Türkçe (Orijinal ölçek ?ngilizce temellidir)

Popülasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi (Çal??ma lise ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r.)

Popülasyon Detaylar?: Türk ve Belçikal? ergen örneklemleri kullan?larak kültürleraras? kar??la?t?rmal? bir geçerlik çal??mas? yürütülmü?tür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Ölçek, 4'lü Likert Ölçe?i kullan?larak derecelendirilmi?tir.

1 = **Hiç Kat?lm?yorum**

4 = **Tamamen Kat?l?yorum**

?leti?im ve Sorumlu Yazar

Sorumlu Yazar: Derya Güngör

?leti?im E-posta Adresi: Derya.Gungor@psy.kuleuven.be

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Testin Y?l? (Uyarlama Çal??mas?): 2010

?zinler ve Ücret: Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

experiences-in-close-relationships-inventory-toad.pdf

Kaynaklar

Güngör, D., & Bornstein, M. H. (2010). Culture-general and-specific associations of attachment avoidance and anxiety with perceived parental warmth and psychological control among Turk and Belgian adolescents. *Journal of Adolescence, 33*(5), 593-602. doi:10.1016/j.adolescence.2009.12.005

Yak?n ?li?kilerde Deneyimler Ölçe?i Maddeleri

Kaç?nma (17 m): Arkada?lar?mla çok yak?n olmaktan kaç?n?r?m.

Kayg? (17 m): Terk edilmek konusunda endi?elenirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM